

Міністерство освіти і науки України
Державна вища професійна школа в Конені (Польща)
Уманський національний університет садівництва
Факультет економіки і підприємництва
Львівський національний аграрний університет
Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ

Матеріали XIV Всеукраїнської наукової конференції за міжнародною участю

УМАНЬ 2022

**УДК 330(063)
А43**

*Рекомендовано до друку вченою радою Уманського національного
університету садівництва, протокол №2 від 06.10.2022 року*

Редакційна колегія:

О. О. Непочатенко – доктор економічних наук (відповідальний редактор);
Ю. О. Нестерчук – доктор економічних наук (заступник відповідального редактора);
Л. Ю. Мельник – доктор економічних наук;
С. Ю. Соколюк – доктор економічних наук;
О. Г. Пенькова – доктор економічних наук;
Р. П. Мудрак – доктор економічних наук;
О. Т. Прокопчук – доктор економічних наук;
Р.І. Ліщук – кандидат технічних наук
Ю. В. Улянич – кандидат економічних наук (відповідальний секретар).

*Автори вміщених матеріалів висловлюють свою думку,
яка не завжди збігається з позицією редакції.*

А43 Актуальні питання сучасної економіки : матеріали XIV Всеукраїнської наукової конференції за міжнародною участю, 15 листопада 2022 р. – Умань : УНУС. 2022. 335с.

Збірник містить доповіді студентів, викладачів та вчених, які були розглянуті на XIV Всеукраїнській науковій конференції «Актуальні питання сучасної економіки» за міжнародною участю, що відбулася 15 листопада 2022 року в м. Умань. У наукових матеріалах висвітлюється широкий спектр фінансово-економічних питань сучасної економіки.

Розраховано на студентів, аспірантів, викладачів, наукових співробітників та фахівців, які займаються питаннями розвитку економіки.

УДК 330(063)

**©Уманський національний
університет садівництва, 2022**

ЗМІСТ

Секція 1. Фінансові аспекти розвитку економіки

Барабаш Л.В. Актуальні напрями реформи податкової системи України	10
Бондаренко Н. В., Бадзьор Р.С. Система антикризового управління банківською системою	11
Бондаренко Н. В., Власюк О.О. Сутність та значення менеджменту у комерційних банках	13
Бондаренко Н.В., Вовчанська А.В. Бізнес план банку та його роль в стратегічному менеджменті	15
Бондаренко Н.В., Заблоцька А.О., Стратегічний банківський менеджмент	16
Бондаренко Н.В., Заярна В.О Лізинг як форма кредитування підприємств	18
Бондаренко Н.В., Мігур І.О. Управління фінансовою безпекою банківської системи	21
Власюк С.А., Вовчанська А. Сучасні тенденції та проблеми інвестиційної діяльності в Україні	23
Власюк С.А., Барінова Л.О. Особливості фінансового забезпечення аграрної сфери	24
Власюк С.А., Вокіна В. Платіжна дисципліна: наслідки порушення та способи зміцнення	26
Власюк С.А., Жикол Я.О. Глобальні фінанси як складова фінансової політики аграрної сфери	29
Vlasiuk S., Zaiarna K. Credit support for agribusiness in the conditions of martial law	30
Vlasiuk S., Levchenko O. Features of agribusiness insurance in Ukraine	32
Власюк С.А., Ролінський О.В., Ходжабаєв Шоввоз Макропруденційні заходи як ефективність впливу на фінансову стабільність банківської системи	37
Власюк С.А., Сакалюк А.В. Страхова діяльність в аграрній сфері: поточні питання та стратегічні напрями	39
Власюк С.А., Усатюк Д.О. Особливості страхування транспортних засобів в Україні	41
Вовченко В.П. Напрями використання фінансових ресурсів підприємства	42
Гергола С.В., Теслюк С.А. Золотовалютні резерви України в умовах війни	44
Гончаренко О.П. Споживче кредитування в Україні та перспективи його розвитку	46
Гумен О. В. Організаційні основи розвитку ринку страхових послуг	48
Деркач О.О., Борисюк О.В. Розвиток ринку страхування в Україні під час воєнного стану	50
Клименко В.О. Теоретичні засади функціонування страхового ринку	52
Переполка В.Ю., Колотуха С.М. Банківське кредитування малого	55

Основними стримуючими факторами розвитку кредитного ринку в аграрному секторі сьогодні є: довгостроковий спад в банківській кредитній діяльності, орієнтація банківської кредитної діяльності на невиробничі галузі, висока вартість кредитів, обмеження довгострокового кредиту 3-5 роками, низький рівень кредитоспроможності агрохолдингів через високий рівень експлуатації та моральна зношеність основних засобів сільськогосподарських підприємств, обмежена інфраструктура кредитного ринку тощо.

Глобальні фінанси проникають на наші території різними шляхами. Фінансові суб'єкти створили різні прямі (наприклад, продаж землі) і непрямі (наприклад, збереження, вуглецеві ринки тощо) форми вилучення багатства через контроль над активами, природними ресурсами та загальними благами. Концентрація природних багатств і активів у руках купки корпорацій та «інвесторів» стає проблемою глобального занепокоєння. Різноманітні форми накопичення та вилучення багатства світовим фінансовим капіталом йдуть пліч-о-пліч із зростанням насильства, яке використовується для позбавлення володіння природними ресурсами та придушення опору проти нього.

Пріоритетом розвитку аграрного сектору має стати формуванням ефективного механізму кредитування, здатного задовольнити високий попит в аграрному секторі кредитного ринку та подолання тенденції низького кредитування комерційних банків та відсутності джерел самофінансування

Credit support for agribusiness in the conditions of martial law

Svitlana VLASIUK, PhD in Economics, Associate Professor

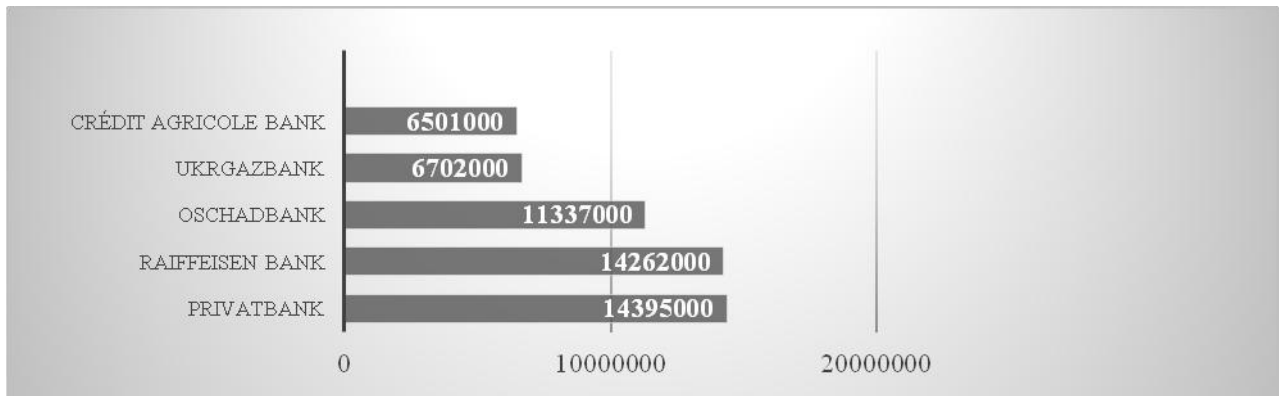
Kateryna ZAIARNA, a student of the first (bachelor's) level

Uman National University of Horticulture

Nowadays when solidarity and unification are needed as never before, our farmers bravely support and develop the agrarian sector of our country. Only owing to support of the state and the patriotic optimism of farmers, the agrarian front of Ukraine continues to develop, no matter what obstacles prevented it.

Before the full-scale Russian invasion, Ukraine's agro-industrial complex was the world's leading exporter: in 2021, 40% of Ukraine's total exports were agricultural products. However, despite the devastation caused by the war, the sowing campaign began this spring. Agribusiness established logistics and cooperation with foreign markets, has expanded its production of the country [1].

Despite all the difficulties and risks caused by the martial law, banks have not stopped lending to agricultural enterprises since the beginning of the war. In total, during the war (February 24 to October 2022), loans in the amount of UAH 67 billion 750 million were issued. In the last week of October 2022, loans for 1 billion 483 million UAH were received. At least 25 banks of various forms of ownership actively lent. In addition, banks opened new credit lines, as well as extended previously concluded contracts [2] (pic. 1.).

Pic. 1. The dynamics of lending by banks during martial law

Credit funds were provided mainly for financing the current needs of agricultural enterprises. Financing of capital and investment expenditures was significantly limited due to the lack of long-term planning. Most of the loans were granted within the framework of state support programs implemented through the Entrepreneurship Development Fund. Most banks took a cautious stance towards borrowers and preferred to support existing borrowers; Privatbank, Ukrgazbank, Oschadbank and Ukreximbank continued to consider projects from new borrowers [3].

Regional farmers of Kyiv attracted the most funds for October 2022. - UAH 367 million, Dnipropetrovsk region. - UAH 232 million, Lviv region. - UAH 142 million, Kirovohrad region. - UAH 98 million. The leader in the volume of lending for the entire period is the Kyiv region - 10 billion 328 million UAH.

In view of the current situation, the state provides financial assistance to enterprises for the restoration of production capacities that were partially or completely destroyed as a result of hostilities [4].

Micro-, small and medium-sized enterprises can receive a loan of up to UAH 60 million at 9% for a period of up to 5 years to restore production capacity (excluding existing loans under the state support program). Fulfillment of obligations under such loans is partially (up to 80%) covered by a state guarantee. The conditions for obtaining a loan are: if, as a result of war or occupation, all or part of the company's production facilities are destroyed or stolen (this is documented); enterprises that carried out economic activity during the year preceding the beginning of the large-scale offensive of the Russian Federation (according to the annual accounting reports as of 01.01.2022); production facilities for restoration production are located within a radius of 50 km from the combat zone and are not under occupation [5].

In addition, the government unanimously supported and adopted the resolution "On making partial changes to the Law of Ukraine "On credit support for agricultural producers". According to the resolution, credit support is provided exclusively to small and medium-sized agricultural producers with an annual turnover of less than 20 million euros for agricultural work (sowing) during martial law; the maximum loan amount for which interest rate compensation is provided - UAH 50 million; the crediting period is six months. The state guarantee for portfolio loans is up to 80% [6].

Currently, due to restrictions on the export of agricultural products due to martial law and low market prices for grown and harvested agricultural products (asking prices are lower than cost), farmers cannot sell the harvested crops, repay loans on time (lack of financial resources) and start financing of autumn field work. In order to ensure the effective functioning of the agrarian sphere and the important needs of agrarians during the martial law period, the authorities took many appropriate, effective and practical decisions, thanks to which agrarian business established logistics and cooperation with foreign markets, expanded its production. Farmers support should be strengthened in order to maintain leading positions in the export of grain crops on the world market and to restore Ukraine's economy after the war.

References:

1. Agribusiness during the war: how to build an effective operation and what to pay attention to. *European Business Association*. URL: <https://eba.com.ua/agrobiznes-pid-chas-vijny-yak-pobuduvaty-efektyvnu-diyalnist-ta-na-shho-zvernuty-uvagu/>
2. The region-leader in attracting agrarian loans was named. *Agronews*. URL: <https://agronews.ua/news/nazvano-region-lider-iz-zaluchennya-agrarnyh-kredytiv/>
3. Lending to the agricultural sector during the war. *UAFATA*. URL: <https://uafata.org.ua/kredituvannya-agrarnogo-sektoru-pid-chas-vijni/>
4. "Available loans 5-7-9": the program was extended to enterprises destroyed during the war. *Agribusiness today*. URL: <http://agrobusiness.com.ua/agrobusiness/item/25361-dostupni-kredyty-579-prohamu-rozshyreno-na-pidpryemstva-zruinovani-pid-chas-viiny.html>
5. The Cabinet expanded the "5-7-9" program to enterprises destroyed during the war. *JURLIGA*. URL: https://jurliga.ligazakon.net/news/214695_kabmn-rozshiriv-programu-5-7-9-na-pdprimstva-zruynovan-pd-chas-vyni
6. The government offers loans to farmers for wartime support. *LATIFUNDIST*. URL: <https://latifundist.com/novosti/58506-uryad-hoche-pidtrimati-agrariyiv-pid-chas-vijni-za-dopomogoyu-kreditiv>

Features of agribusiness insurance in Ukraine

Svitlana VLASIUK, PhD in Economics, Associate Professor

Olha Levchenko, a student of the first (bachelor's) level

Uman National University of Horticulture

Agriculture is one of the leading industries today, because agribusiness is an important component of the national economy of Ukraine and the main source of export income. Investors' interest in this type of activity is increasing every year. The issue of revealing the potential of the agrarian sector suggests the outline of agricultural insurance prospects.

Active use of agribusiness insurance provides an opportunity to stabilize the economic situation, minimize losses and reduce costs. Insurance and restoration of

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ

*Матеріали XIV Всеукраїнської наукової конференції за
міжнародною участю*

Відповідальний редактор – Непочатенко Олена Олександрівна
Відповідальний секретар – Улянич Юлія Василівна

*Видається в авторській редакції. Редакція не несе відповідальності за зміст
матеріалів. Автори вміщених матеріалів висловлюють свою думку,
яка не завжди збігається з позицією редакції.*

Комп'ютерне верстання Улянич Юлія Василівна